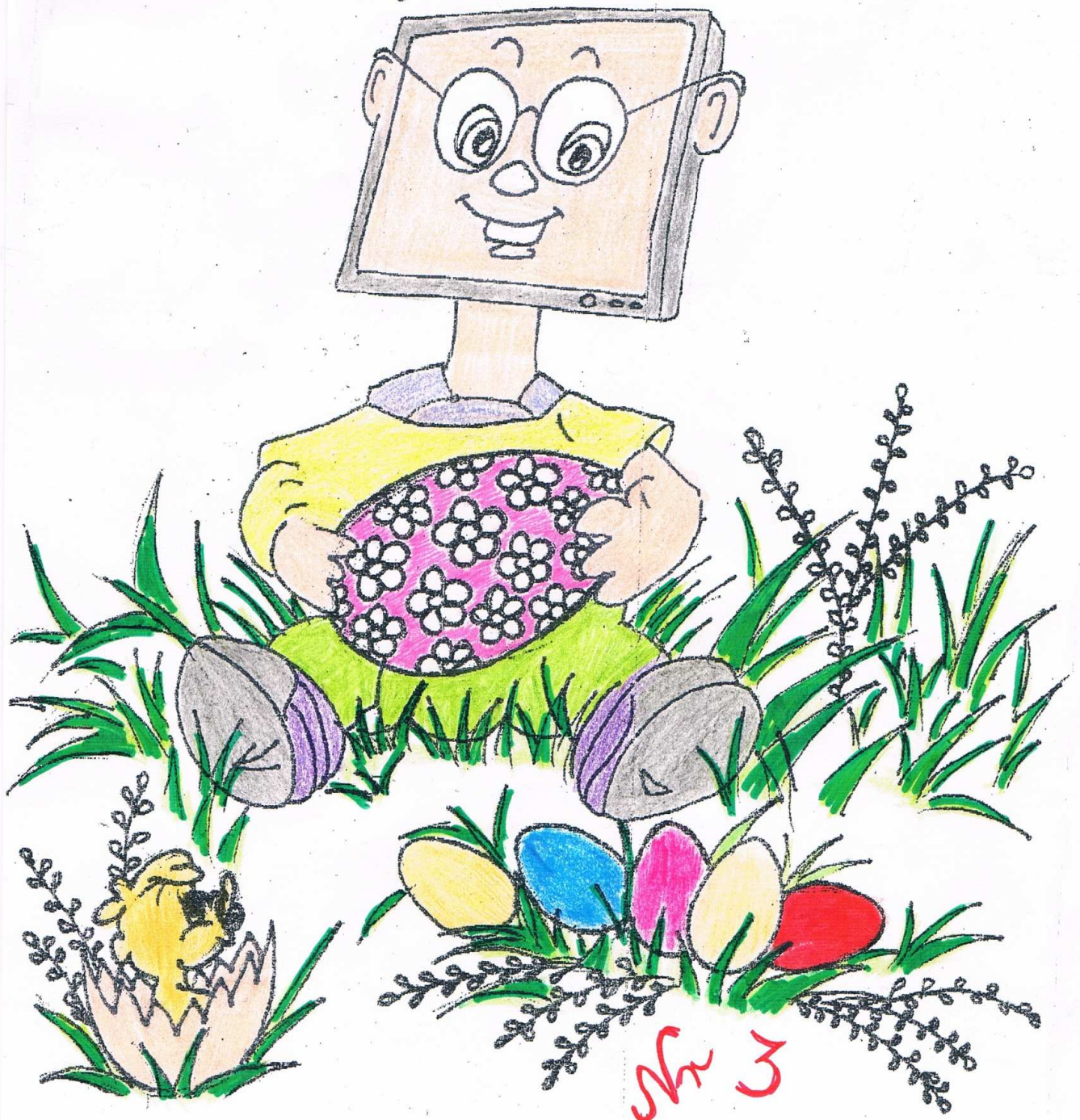

UCZENI.PL

Str 3

SPIS TREŚCI:

1. Tradycje wielkanocne - w Polsce
 - na świecie
 - dla dzieci.
2. Z roślinami na „Ty” – czym ozdobić koszyczek wielkanocny?
3. Dekoratornia – kolorowe jajka do jedzenia.
4. Uczeń testuje ...jajka.
5. Nastolatki gotują –super prosta babka wielkanocna.
6. Głowo pomyśl –święteczno-wiosenne zagadki.
7. Z życia szkoły...
8. Strefa śmiechu – zajęczy humor.

WIELKANOC w Polsce

Wielkanoc to najstarsze święto chrześcijańskie. Poprzedza je Wielki Tydzień, który jest najważniejszym okresem w roku liturgicznym. Ostatnie trzy dni tego tygodnia: Wielki Czwartek, Wielki Piątek i Wielka Sobota, znane są jako Triduum Paschalne. Podczas nich dowiadujemy się, jak wyglądały ostatnie chwile życia Jezusa Chrystusa na ziemi. Poznajemy tajemnicę jego męki i śmierci. Wielka Niedziela natomiast to czas niepohamowanej radości – inna nazwa tego dnia to Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego – to szczególny dzień, bowiem upamiętnia zmartwychwstanie Chrystusa.

Po Wielkanocy następuje Poniedziałek Wielkanocny zwany Lanym Poniedziałkiem bądź Śmigusem-dyngusem.. Warto zauważyć, że w tym roku tego dnia będzie obchodzony również Prima Aprilis. Historia Wielkanocy sięga roku 325, kiedy to na soborze nicejskim ustalono, że Niedzielę Zmartwychwstania Pańskiego będzie się obchodzić co roku, w pierwszą niedzielę po wiosennej pełni księżyca. Oznacza to, że Wielkanoc jest świętem ruchomym, które najwcześniej może wypaść 22 marca, natomiast najpóźniej 25 kwietnia. Data tego święta jest bardzo istotna, bowiem to do niej dopasowywane są terminy pozostałych (jednak nie wszystkich) świąt chrześcijańskich.

Z Wielkanocą związanych jest wiele zwyczajów ludowych. Nie można w tym miejscu nie wspomnieć o śniadaniu wielkanocnym, pisankach, święceniu wielkanocnego koszyczka (w Wielką Sobotę, co rozpoczęło się około VIII wieku naszej ery), palmie wielkanocnej (z którą należy udać się do kościoła w Niedzielę Palmową, która upamiętnia wjazd Jezusa na osiołku do Jerozolimy) czy o śmigusie-dyngusie (obchodzonym w drugi dzień świąt, kiedy to wszyscy wzajemnie oblewają się wodą, co ma symbolizować oczyszczenie z brudu i grzechu).

Wielkanoc to przede wszystkim święto rodzinne, a w związku z tym bardzo popularne w tym czasie są wspólne wyjazdy. Ludzie wybierają różne miejsca, ale najczęściej po prostu odwiedzają rodzinę, której dawno nie widzieli.

WIELKANOC W INNYCH KRAJACH

W **Szwajcarii** Wielki Piątek jest dniem świątecznym, wolnym od pracy.

W sobotę wielkanocną nie ma zwyczaju szykowania koszyków i święcenia jajek. Wielkanoc jest wyczekiwana szczególnie przez dzieci, bowiem w niedzielny poranek przed śniadaniem poszukują one jajek. Dawniej były to zwykłe jajka, dziś są to jajka czekoladowe, podobnie jak i zajączek. Jeśli dziadkowie mieszkają w pobliżu, to dzieci szukają jajek także w ogródku dziadków.

Wielki Poniedziałek jest świętem nie we wszystkich kantonach, ale na pewno nie spotkacie się ze zwyczajem lania wody, jak to ma miejsce w Polsce.

We **Włoszech** Wielki Piątek jest nazywany dniem smutku, gdzie na znak żałoby po śmierci Chrystusa, dzwony wszystkich kościołów milkną, aż do Wielkiej Niedzieli. W niektórych regionach Włoch, organizuje się wówczas procesje z figurami, a w oknach domów, które znajdują się na trasie procesji, zapala się świece. W dawnych obrządkach stosowano również tradycję ubierania się na czarno, na znak żałoby po śmierci Chrystusa. W nocy z Wielkiej Soboty na Wielką Niedzielę, obchodzi się "veglia pasquale" - czuwanie paschalne, które jest w pewnym stopniu odpowiednikiem polskiej "rezurekcji". Wielka niedziela rozpoczyna się obfitym śniadaniem, w którego skład wchodzi wędliny i jajka, które po wielkim tygodniu postu, można w końcu spożywać. Głównym posiłkiem dnia, wręcz symbolicznym momentem dla włoskich rodzin, jest wielkanocny obiad. Na włoskich stołach przeważają potrawy z baraniny, cielęciny czy koziego mięsa podawane z młodymi ziemniakami i smażonymi karczochami.

w **Republice Czeskiej** w piątek, w czeskich miastach i wsiach maluje się pisanki. Czesi kupują tego dnia także baranki z biszkoptowego ciasta, masowo wypiekane przez cukierników. Kolejne dni to czas zadumy nad magią świąt Wielkiej Nocy. Nasi najbliżsi sąsiedzi obchody świąt Wielkiej Nocy zaczynają w poniedziałek rano. Jest to dzień szczególnie lubiany przez młodzież, ponieważ w tym czasie chłopcy odwiedzają domy rówieśniczek i kiedy te obleją ich wodą- smagają je pomlaskami (młodymi wierzbowymi gałęziami splecionymi w warkocze). Zwyczaj ten obchodzony jest w domu, w którym mieszkają panny na wydaniu. Następnym elementem spotkania jest poczęstunek. Goście częstowani są pisankami i słodyczami. Tymczasem dziewczyny na znak zgody wiążą na pomlaskach kokardki z karbowanej bibułki.

Święta w **Australii** to mieszanka angielsko- irlandzkich obyczajów. Bardzo popularne jest spożywanie wspólnego wielkanocnego śniadania w gronie ubogich. Spotkania organizowane są w kościołach, wspólnie z duchownymi. W poniedziałkowy poranek dzieci zbierają jajka w ogrodzie a następnie wymieniają się z rówieśnikami. Tradycyjny wielkanocny posiłek składa się z wieprzowiny i kurczaka, smażonego z ziemniaki marchewką i dynią.

Święty Tydzień (Semana Santa) w **Meksyku** rozpoczyna się od Niedzieli Palmowej. Meksykanie uczestniczą w procesji i święcą gałązki palm. Później zostają spalone i wykorzystane jako popiół do posypywania głów. W Wielki Piątek w wielu miasteczkach odgrywa się sceny męki

i ukrzyżowania Jezusa. Meksykanie nie mają zwyczaju malowania i święcenia jaj. Coraz częściej jednak ich dzieci dostają wielkanocne zajązki z czekolady. Jest to wpływ amerykańskiej kultury.

Niedziela Zmartwychwstania to huczne święto obchodzone do późnej nocy. Towarzyszą mu pokazy sztucznych ogni, zabawy w wesołym miasteczku oraz jedzenie tradycyjnych potraw z ulicznych budek. Poniedziałek wielkanocny rozpoczyna Semana Pascua, czyli Tydzień Paschalny. Semana Santa i Semana Pascua to łącznie dwa tygodnie wolne od pracy i nauki.

W **Niemczech** podobne są symbole świąt jak w Polsce: jajka i kolorowe pisanki, będące symbolem życia i odrodzenia oraz zajązki pojawiający się na wielkanocnym stole, najczęściej z czekolady, cukru lub ciasta. Bardzo charakterystyczne w Niemczech są świąteczne dekoracje: wielkanocne drzewka lub inaczej "bukiety wielkanocne", czyli gałązki o zielonych listkach udekorowane wiszącymi kolorowymi pisankami lub wydmuszkami. Umieszczane są one w wazonach, na drzewach przed domem, w ogrodach i na balkonach, również na wysyłanych do rodziny czy znajomych świątecznych kartkach z życzeniami. W przebiegu świąt

już Wielki Piątek jest dniem wolnym od pracy, podczas którego odbywają się w kościołach nabożeństwa, a po nich spotkania z księdzem podczas których, wspólnie spożywany jest symboliczny posiłek składający się z wody, chleba i wina. W tym dniu jednak inaczej niż w Polsce nie ma tradycji zachowywania postu ścisłego. Nieznany jest również zwyczaj święcenia pokarmów w Wielką Sobotę, w niektórych częściach Niemiec święcony jest natomiast ogień ze świecy paschalnej, zabieranej później do domów i zapalanej podczas spożywania posiłków.

Święta w **USA** ograniczają się do jednego dnia. W niedzielę wielkanocną organizowane są konkursy na najciekawszy Easter Bonnet. Kapelusz, bo tak nazywa się takie wielkanocne nakrycie głowy zapoczątkowały kobiety, ale coraz częściej można spotkać w nich również małych chłopców.

Na świątecznym stole oprócz jajek, pieczonej szynki w słodkim sosie i ciast nie ma specjalnych potraw. Dzieci zbierają jajka schowane przez Easter Bunny, a później muszą je zjeść. W Stanach z okazji świąt zajązki przynosi dzieciom prezenty. W koszyczku znajdują się najczęściej słodczyce, owoce oraz drobne upominki.

WIELKANOC dla dzieci

NIEMCY

Najbardziej znanym zwyczajem jest szukanie przez dzieci gniazdek, pochowanych w domu czy w ogrodzie, kolorowych koszyczków z prezentami, jajkami, zajączkami

CZECHY

Dzieci, przeważnie chłopcy, chodzą od mieszkania do mieszkania śpiewając wielkanocne piosenki, gospodarze częstują ich jajkami i słodyczami.

SZWECJA

Rodziny, w których są dzieci wspólnie barwią jajka za pomocą dębowych liści, kłosów zboża, łupin cebuli. Ciągłe żywym zwyczajem są Paskkerringar, czyli baby wielkanocne: więdźmy, za które przebierają się w Wielką Sobotę dziewczęta. Chodząc po domach odpędzają złe moce zbierając drobne pieniądze i słodycze.

WIELKA BRYTANIA

Obdarowuje się dzieci jajkami z czekolady pustymi w środku. Do środka wkłada się rozmaite smakołyki.

SZWAJCARIA

Całe rodziny bawią się w chowanie dekoracyjnych jaj w ogrodzie. Potem szukają ich wszyscy, kto znajdzie najwięcej zostaje zwycięzcą jajecznego wyścigu. Dzieci dostają drobne prezenty.

USA

Kiedy jajka są już pomalowane, rodzice a właściwie zajączek chowają je przed dziećmi w najróżniejszych miejscach w domu lub ogrodzie. Pocięchy mają za zadanie znaleźć wszystkie pisanki, a potem mogą je wszystkie zjeść. Zajączek przynosi drobne upominki.

MEKSYK

Niedziela Zmartwychwstania to huczne święto. Nocą odbywają się pokazy sztucznych ogni na rynku całe rodziny spędzają czas w wesołych miasteczkach, gdzie jedzą tradycyjne potrawy z ulicznych budek. W Meksyku to dwa tygodnie wolne od nauki!

Patrycja Górecka klasa 5

Z ROŚLINAMI NA "TY"

Nareszcie wiosna! A skoro wiosna to i Wielkanoc. A wam z czym kojarzy się to święto?

Może z pisankami, a może z cukrowym barankiem? Możliwe, że niektórym na słowo Wielkanoc przypomina się scena, gdy dzielił się jajkiem z rodziną w śniadanie wielkanocne? Ci, którzy lubią się wygłupiać i płatać figle, pewnie już tylko myślą o tym kogo obleją w Śmigus-dyngus, lub kogo nabiorą w Prima Aprilis... czyż nie? Ja osobiście nie wyobrażam sobie Świąt Wielkanocnych bez koszyka wielkanocnego wypełnionego po brzegi łakociami (a ponieważ uwielbiam wszelkiego rodzaju rośliny), ozdobionego pięknymi wstążkami i zielenią. No właśnie, tylko jakimi roślinkami ozdobić nasz koszyczek?

Bukszpan- jest bardzo często używany podczas wykonywania własnoręcznych stroików. Można nim ozdobić cały koszyczek, bo łatwo umieścić pojedyncze gałązki pomiędzy wikliną. Zielony bukszpan to nadzieja chrześcijan na zmartwychwstanie i nieskończoność ich życia.

Bazie- mają nam zapewnić nagrodę w niebie. Ich zielony kolor odwołuje się także do nadziei.

Rzeżucha- jeśli jesteś zwolennikiem rzeżuchy, to możesz ją włożyć do środka. Taka ozdoba

będzie wyglądała lekko i wiosennie. Najlepiej wyhoduj ją w małej foremce i później włóż do koszyczka.

Gałązki forsycji- żółty kolor rozjaśni twój koszyk i nada mu wiosennej nutki. Niestety

forsycja szybko więdnie, więc ci długo nie posłuży, ale warto.

Przy dekoracji można wykorzystać również świeże kwiaty. Idealnie komponować się będą zonkile, krokusy i tulipany.

Zwróć uwagę, aby całość była estetyczna, unikaj więc przepychu, aby w natłoku różnorodnych dekoracji nie przyćmić zawartości koszyczka wielkanocnego.

Wiktoria Zawada kl.V "b

DEKORATORNIA

Super, zbliża się WIELKANOC!! Nie chodzimy wtedy do szkoły, więc będziemy mieli czas na ozdobienie jajek, malowanie ich i jedzenie ...

KOLOROWE JAJKA DO JEDZENIA

POTRZEBNE

- ✚ kilka jajek
- ✚ barwniki spożywcze
- ✚ garnek
- ✚ pomoc osoby dorosłej

1. *Poproście osobę dorosłą aby ugotowała jajka na twardo .*

2. *Kiedy jajka będą gotowe i ostygną, lekko natłuczcie skorupkę.*

3. *Na tyżeczkę dajcie troszkę barwnika spożywczego i po-
troszku oblewajcie popękane jajko.*

4. *Gdy barwnik wyschnie obierzcie jajka ze skorupki.*

5. *I jajka gotowe do zjedzenia. Smacznego.*

QUIZ

Kura potrzebuje koguta, żeby:

- A. znosić jajka
- B. mieć kurczątka
- C. wiedzieć, o której godzinie wstaje słońce.

odpowiedz B.

Życzę smacznego jajka!!!

Uczeń testuje...

...jajka

Zbliżają się święta Wielkiej Nocy, których głównym bohaterem jest jajko. Ale czy nasze pisanki nie kryją tajemnic? Może wielkie, jajeczne sekrety kryją się w gniazdku? Może kombinuje przy nich zajaczek? Kto wie co się stanie z tym zwierzęcym wyrobem po wrzuceniu do octu? Jak bardzo jest niezniszczalne? Na te pytania postaram się odpowiedzieć w tym artykule.

U kury

Wszystko zaczyna się tutaj. Jak kura sprawia, że skorupka jest tak wytrzymała, a zarazem giętka? Jajo „w kurze” jest miękkie, a skorupka nie odróżnia się. Dopiero podczas zniesienia twardnieje. Dzieje się tak, by kura nie odczuwała większego bólu. Może spotkaliście krzywe jajo? Było duże i w czasie znoszenia zniekształciło się.

U zajaczka

Jak wszystkim wiadomo pisanki roznosi zajaczek. Lecz po sprawdzeniu tego w realu okazuje się, że zwierzątko nie ma ochoty nosić jajka, tylko obgryzać skorupkę. Dlaczego? Skorupka zawiera wiele składników odżywczych np. wapń. Poza tym tak małe zwierzątko nie potrafi unieść jaja, a jeśli chodzi o turlanie go nosem to... Pomyślcie sami. Króliczki nie przepadają za zabawą okrągłym, niepachnącym czymś.

Ź malarza

Wiedziecie, że to co jest malowane może malować? Chodzi mi o to, że żółtko jest jednym ze składników farby temperowej. Żółtko jest naturalnym spoiwem farby, pozwala na ogromną swobodę. Jest jedną z najwytrzymalszych farb. Nadaje się głównie do malowania na desce lub płótnie, nie na jajku.

Ź laboranta

By pozbawić surowe jajo skorupki i zamienić go w gumowe należy umieścić je w wysokim, szklanym naczyniu z octem kuchennym. Po 24 godzinach wymień ocet i cierpliwie poczekaj jeszcze tydzień. Po zakończeniu eksperymentu jajo powinno być nagie i gumowate. Jeżeli skorupka nie zniknie wyhoduj kurę znoszącą je.

Ź nas w brzuchu

Jajko wbrew pozorom jest bardzo pożywne. Jedna porcja (ok. 60g) może zawierać 83,40 kcal wartości energetycznej, 13% białka. Powinny je jeść głównie dzieci. Posiada witaminę A, B oraz D. Najlepiej jeść je w formie na miękko lub jako jajecznicę. Nie przesadzajmy ze spożywaniem go- jest pełne cholesterolu.

Nastolatki gotują

Na nadchodzące święta polecam Wam super prosty przepis na wielkanocną babkę, którą sama robię w domu.

Babka wielkanocna

Składniki:

- 1 szklanka mąki pszennej
- 1/2 szklanki mąki ziemniaczanej
- 250g margaryny
- łyżeczka proszku do pieczenia
- szklanka cukru
- 4 jajka
- cukier waniliowy
- 2 łyżki kakao.

Sposób przygotowania:

Miksujemy jajka z cukrem oraz cukrem waniliowym. Dodajemy przesianą przez sitko mąkę (pszenną i ziemniaczaną) i proszek do pieczenia. Dalej miksujemy. Roztopioną margarynę wlewamy do ciasta i ciągle miksujemy. 1/3 ciasta wlewamy do formy na babkę. Pozostałą część ciasta miksujemy z kakao i wlewamy do formy. Ciasto pieczemy ok. 50 minut w temperaturze 180 stopni.

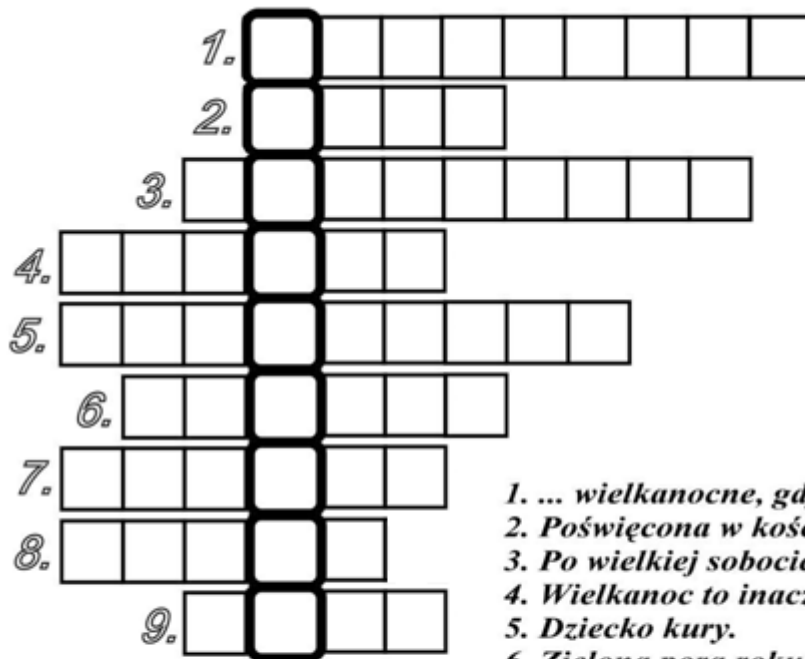
Wystudzoną babkę wyjmujemy z foremki i polewamy gotową polewą czekoladową i posypujemy drobno pokruszonymi orzechami.

Smacznego☺

Natalia Madej kl. 5

Głowo pomyśl

1. ... wielkanocne, gdy wstaje się rano.
2. Poświęcona w kościele.
3. Po wielkiej sobocie.
4. Wielkanoc to inaczej...
5. Dziecko kury.
6. Zielona pora roku.
7. Chuda wędlina w koszyku.
8. Mała kura.
9. Jak mówi kura?

Z Życia Szkoły

Dzień Wiosny

27 marca w Naszej szkole będzie zorganizowany wiosenny korowód pt: „Wiosna tonie w kwiatach”. W tym dniu każda klasa musi przygotować informacje na temat kwiatu, który wylosowała. Można wykorzystać piosenki, wierszyki, a także rysunki kwiatów.

Zaprosimy Marzannę ,aby pozbawić Ją korony i przekazać koronę Wiośnie, która miejmy nadzieję wreszcie do nas zawita.

Automaty

Hurra! W Naszej szkole pojawiły się dwa automaty z przekąskami i napojami!

Wszyscy uczniowie chętnie z nich korzystają. W automatach możemy sobie kupić : słodycze, chrupki, ciepłe i zimne napoje. Jeden automat mieści się przy szatni obok stołówki(gdyby ktoś jeszcze nie wiedział☺), natomiast drugi „pilnują” Panie z dyżurki☺.

Tęczowy Dzień Kobiet

8 marca w szkole odbył się Tęczowy Dzień Kobiet. W każdej klasie przeprowadzono głosowanie na najbardziej kolorową dziewczynkę. Oczywiście swoje głosy oddawali chłopcy przy wsparciu niebiorących udziału w „kolorowej” zabawie koleżanek. Zwyciężczynie z każdej klasy o 11:30 udała się na dyżurkę, gdzie otrzymała nagrodę za najbardziej kolorowe przebranie.

Zawody w Com Com Zone

14 marca odbyły się zawody sportowe klas czwartych. Na hali sportowej w Com Com Zone stawiły się reprezentacje szkoły podstawowej: 86, 92, 100, 101, 104, Sióstr Salezjanek i oczywiście Nasza szkoła. Triumf święciła szkoła nr 92, 2. miejsce zajęła szkoła nr 86, 3. szkoła nr 100, 4. szkoła 104, 5. miejsce szkoła nr 101, 6. szkoła Sióstr Salezjanek. My niestety zajęliśmy 7. miejsce, ale „praktyka czyni mistrza”, czyli wiadomo jakie miejsce zajmiemy następnym razem 😊.

Przeгляд Układów Tanecznych "Fitness"

18 marca oglądaliśmy ciekawe układy taneczne w wykonaniu uczniów z klas III- VI. Każda klasa prezentowała oryginalny układ do jakiegoś znanego muzycznego przeboju. Wykonawcy imponowali pięknymi strojami i niezwykłą choreografią. Impreza miała charakter przeglądu. Każda klasa otrzymała pamiątkowy dyplom, a każdy wykonawca batonika.

Już nie możemy się doczekać przyszłorocznego występu 😊.

Strefa śmiechu – zajęczy humor

Idzie zajaczek przez las i niesie pod pachą teczkę. Spotyka go wilk i pyta:

- Co tam niesiesz?
- Swoja pracę magisterską.

- *Ha! A na jaki temat?*
- *"Zając najgroźniejszym zwierzęciem w lesie"*
- *No! Ty chyba sobie kpisz!*
- To chodź za krzaczek! –mówi do wilka zajaczek.

Wpadają za krzaczek, słychać straszliwy łomot, skowyt. Po chwili zza krzaczka wypada wilk z obłędem w oczach, sierść z niego prawie zdarta... Po chwili wychodzi zając, a za nim niedźwiedź. Misio poklepuje zająca po plecach i mówi:

- Widzisz zajączku! Nie jest ważny temat pracy magisterskiej, tylko promotor/opiekun.

Idzie zajączek przez las i spotyka krecika.

- Dokąd idziesz? - spytał krecik...

- Na poszukiwanie przyjaciół- odrzekł podekscytowany zajączek
- Mogę iść z Tobą? Bo jestem trochę ślepy i niedowidzę..

- No pewnie, chodźmy!

Idą tak, i nagle z rozpędu zajączek potyka się o gałąź.

- O kurcze !!! Krzyknął zajączek.

A krecik na to:

- Dzień dobry kurczaku!

Przychodzi zajączek do sklepu i pyta się: macie 10-metrowy chleb?

Sprzedawca odpowiada: nie, nie mamy.

Na następny dzień zajączek znowu przychodzi i pyta się:

-macie 10 metrowy chleb?

-Nie nie mamy.

Na następny dzień to samo i na następny i tak przez kilka tygodni.

Sprzedawca miał już dość i mówi:

-to upieczcie mu ten 10 metrowy chleb bo mi spokoju nie da.

Na następny dzień przychodzi zajączek i pyta się: macie 10 metrowy chleb?

-Tak mamy.

-To poproszę piętę .

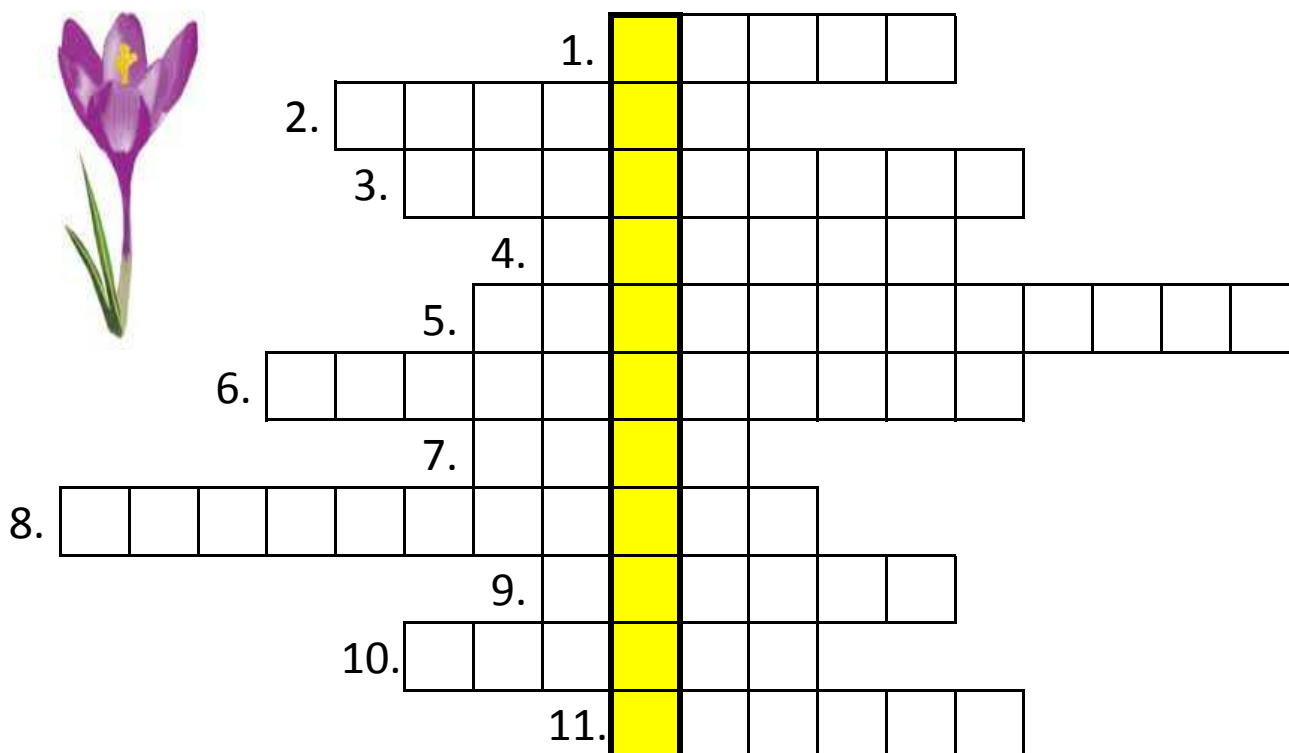

Przed świętami wielkanocnymi zajączek odwiedzając niedźwiedzia wręczył mu wielkanocną pisanekę. Gdy misiek wziął ją w łapy, pisanekę wybuchła i wybiła mu wszystkie zęby.

Zajączek patrzy na niedźwiedzia i mówi:

- Co tak gębę otworzyłeś? Nigdy nie widziałeś kinder-niespodzianki?

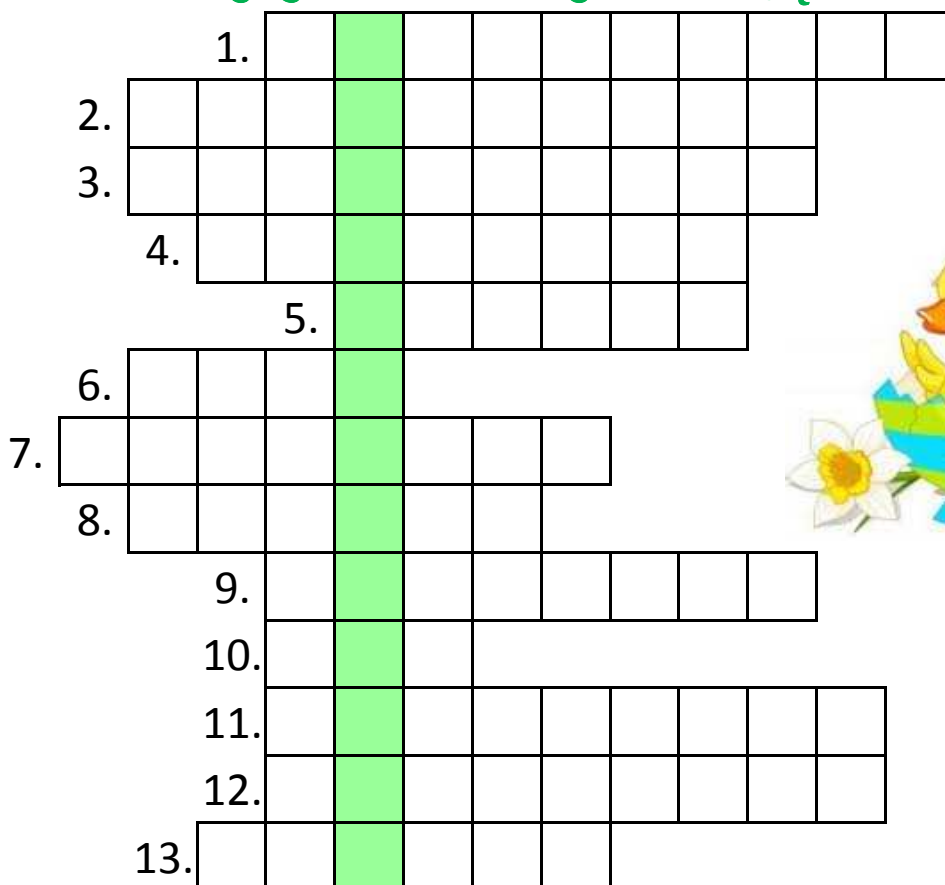
KRZYŻÓWKA WIOSENNA

1. Służy do pisania.
2. Widzę i piszę.
3. Znak interpunkcyjny służy do wyodrębniania cytatów.
4. Do j. poskiego - w linie.
5. Wyraz, który należy do rodziny wyrazu biblioteka: księgarnia, bibliotekarz, artysta.
6. Autor powieści "W pustyni i w puszczy".
7. Opowiadanie o treści fantastycznej.
8. Odpowiada na pytanie: Jaki? Jaka? Jakie?
9. Rozmowa dwóch lub więcej osób.
10. Ile sylab jest w wyrazie - kosmonauta?
11. Wymawiam i słyszę.

KRZYŻÓWKA ŚWIĄTECZNA

1. 2.II wypadają urodziny Ani. Urodziny Jasia są 13 dni wcześniej. Który to dzień miesiąca?
2. 6:00 wieczorem, to ...
3. W 2008 r. Jaś był na zwolnieniu od 25.II do 11.III. Ile dni był na zwolnieniu?
4. 14 tygodni i 3 dni - ile to dni?
5. Figura zbudowana z samych odcinków.
6. Miesiąc, w którym rok przestępny "dodaje" dzień.
7. Kostka do gry to: ...
8. Michał ma lat: $13+7-12+4$, a Wojtek: $(52-4 \cdot 6):4$. Który z chłopców jest starszy?
9. Ma 8 wierzchołków, 8 boków i 8 kątów.
10. Cyfra w rzędzie dziesiątek tysięcy w liczbie: 4623789.
11. "Mówi" na ile równych części została podzielona całość.
12. Służy do mierzenia kątów.
13. Jest godzina 4:49. Za kwadrans będzie piąta ...

